

The DAC Journal: Development Co-operation - 2004 Report - Efforts and Policies of the Members of the Development Assistance Committee Volume 6 Issue 1

Summary in Danish

DAC Journalen: Udviklings samarbejde - 2004 Rapport - Indsatser og politikker fra medlemmerne af Development Assistance Committee Vol. 6, udgave 1

Sammendrag på dansk

Oversigt fra formanden for DAC

Dette kapitel er udformet med henblik på tre ting:

- For det første at se på det begyndende billede af fremskridt hen imod Millennium Development Goals (MDG'ere), og hvad det ville indebære, hvis man betydeligt udvidede den kreds af lande, der gør gode fremskridt hen imod dem.
- For det andet at diskutere, hvordan man kan indarbejde sikkerhedsdimensionen på bredere vis, således at man tænker på bæredygtig udvikling ved brug af konceptet "menneskelig sikkerhed" som en guide til båndene mellem udvikling og sikkerhed.
- Og for det tredje at evaluere fremskridt ved at øge omfanget og effektiviteten af internationalt hjælpearbejde som én af de mulige bidragsydere til et bedre og mere trygt liv for fattige mennesker.

Millennium Development Goals (2015 Målene)

Den situation, der er beskrevet ud fra de tilgængelige statistikker, udgør en rystende fortegnelse over menneskelig elendighed. Hen ved 1,1 milliard mennesker lever for under en dollar om dagen, og mere end 100 millioner børn går endog ikke i grundskole, for slet ikke at tale om, at børn går ud af skolen uden nogen brugbar uddannelse, målet med ligestilling mellem kønnene i grundskolen i 2005 vil ikke blive opfyldt, og 10 millioner

børn under 5 år vil hvert år dø af årsager, der kunne forhindres. Herudover fortsætter AIDS-pandemien, og dette sammen med malaria, tuberkulose og andre relativt negligerede sygdomme sænker eller tilbagesætter fremskridtene i forventet levealder tværs over en stor del af Sub-Sahara i Afrika. Og presset på infrastruktur og naturressourcer fortsætter med at øges med en voksende befolkning og stigende forbrug.

Hvad er udsigten til at opnå målet til den berammede dato? Begyndende med et globalt perspektiv er det kun målet for indkomstfattigdom, der synes næsten sikkert at kunne nås. Dette er naturligvis i sig selv ikke nogen dårlig bedrift. Nuværende estimater antyder, at andelen af befolkningen i udviklingslande, der lever for under en dollar om dagen, vil falde til 13% i 2015, hvilket betyder en absolut total på ca. 750 millioner sammenlignet med højdepunktet på ca. 1,5 milliard i begyndelsen af 1980'erne. Men for de fleste, hvis ikke for alle, de resterende mål forventes det forventede fremskridt - og for hvert af dem er der enhver mulig grund til at tro, at fremskridtet vil fortsætte, på verdensniveau - at blive mindre, endog på verdensplan, end håbet hos de, der udstikker målene. Det lader til, at underskuddet bliver mest spektakulært med hensyn til målene for sundhed.

Sikkerhed, menneskerettigheder og udvikling

Der er behov for, at vi opbygger en stærkere konsensus end den nuværende omkring båndene mellem sikkerhed og udvikling, og omkring de praktiske konsekvenser af en stærkere påskønnelse af deres vigtighed. Dette bliver endnu vigtigere, hvis man mener, at der er behov for, at sikkerheds- og udviklingssamfundet skal arbejde bedre sammen for at producere resultater, der opfylder målene for hvert af dem, og samtidig respektere den indsigt, som de hver især kan bidrage med. Rapporten fra 2003, Human Security Commission's Report of 2003, til FNs Secretary-General er et milepæls-dokument i denne sammenhæng.

DAC har i sin rapport fra 2004 om Sikkerhedssystemreformen (Security System Reform) understreget behovet for en fremgangsmåde fra regeringens side som helhed til håndtering af sikkerhedsspørgsmålene. Sådanne tiltag bør ikke betyde, at udviklingsorganer (eller dem på den politiske og militære side af gaden) opgiver deres egne mål, fagområder og ansvar. Faktisk er respekten for kompetencerne og begrænsningerne af hvert parti vigtig for ethvert projekt om samarbejde tværs over regeringen.

Bistandsstørrelse

Konferencen i marts 2002, Monterrey Conference on Financing for Development, lader til at have markeret starten på en ny trend indenfor bistandsfordelinger. Efterfulgt af en skarp reduktion af ODA i realpriser (og stadig mere som en del af DAC bruttonationalindkomst) mellem 1992 og 1997, var bistanden fra DAC-medlemmer så nogenlunde blevet stabiliseret som en del af DAC BNP til ca. 0,22% mellem 1997 og 2001, og vendte så tilbage til realvækst, men på et meget moderat niveau. I selve 2002 voksede ODA i realpriser med 7%, og i 2003 med endnu 5%, hvorved det bragte det op på et niveau af 0,25% af DAC BNP dette år, og oversteg endelig realværdien i bistand i

1992, det tidligere højdepunktsår. Denne rapport er udsendt, før resultatet var kendt for 2004, men der er enhver grund til at formode, at en mærkbar realvækst er sket for tredje år i træk. De afgivne forpligtelser i Monterrey ville indebære, at DAC ODA i år 2006 vil have nået ca. 0,30% af DAC BNP, eller ca. USD 88 milliarder i 2003 US dollars. Dette ville repræsentere en reel forøgelse på ca. 50% i løbet af 2001.

Bistandsfordeling

Den måde, som bistanden fordeles på, er ét vigtigt element i effektiviteten for at hjælpe med at opnå Millennium Development Goals. Der er meget, der peger i retning mod, at bistand er effektiv især i sunde politiske miljøer, og at gearingen på bekostning af de fattige vil blive større, hvis fordelingen heraf også afspejler fordelingen af de fattige tværs over verden. I 2004 viste rapporten *Development Co-operation Report*, at DAC-donorer i gennemsnit øgede andelen af deres bistand til bedrepræsterende lande (til ca. 70% til de lande i de to højeste kvintiler), og en DFID *Long-Term Poverty* rapport fremkom med en ny målestok (diskuteret i kapitel 2) for, hvordan bistandsfordelingen fra individuelle donorer er forbundet med fordelingen af fattige mennesker i verden.

Effektiviteten af bistand

Sidst men ikke mindst skal vi overveje effektiviteten, hvormed bistanden ydes. Der er en bred enighed mellem udviklingslande og donorer om, at den aktuelle leveringsmekanisme kan og skal forbedres væsentligt. De fleste donororganer og deres modparter i de bistandsmodtagende grene af modtagerregeringerne arbejder yderst hårdt for at yde og modtage bistand. Missioner, koordinationsmøder, individuelle eller kollektive bistandsforhandlinger med donorer og lignende optager store mængder tid i lande, hvor der ofte kun er en svag kapacitet til at håndtere store tilstrømninger af hjælp. Intet af dette er populært i offentligheden, hverken i modtager- eller donorlande, selv om noget af det afspejler fortsat bekymring omkring ansvaret i donorlandene.

Bistandsfordeling i henhold til modtager

Modtagere af bistand er steget støt siden lavpunktet i 1997, og er nu på sit hidtil højeste realniveau. Men nationalindkomsten i de fleste store modtagerlande af bistand er også steget hurtigt i løbet af de seneste år og har efterladt andelen af modtagerlande af bistand i udviklingslandene meget lidt forandret. Den totale tilstrømning af bistand til modtagerlande er ret forudsigelig fra år til år, selv om en større vished for forpligtelser på mellemlangt sigt ville være en hjælp for modtagernes budgetplanlægning. Små lande modtager betydeligt mere bistand per indbygger end store lande, men det er generelt kun i de mindst udviklede lande, at bistandsmodtagere står for en betydelig andel af import. Ved gennemsnitlig indkomststigning i udviklingslande er bistanden i stigende omfang koncentreret om de fattigste lande, som hovedsageligt modtager tilskud og relativt lidt teknisk samarbejde. Beviser fra en række kilder peger i retning mod, at bedre målsætning

for bistand på omkostningsbesparende interventioner af sygdomskontrol, ernæring, landbrugs- og vandforsyning ville lette den menneskelige elendighed og bidrage til opnåelsen af Millennium Development Goals.

Fremskridt siden Millennium Declaration i 2000

Millennium Development Goals (MDG'ere) styrer dagsordenen for udvikling gennem strategier for forbedrede resultater. Lande i det meste af Asien og Nordafrika er stort set på sporet af disse mål, Vest-Asien, Caribien og Latinamerika har fremgang på uddannelsesområdet men ikke så meget på fattigdomsområdet, og de fleste af de mindst udviklede lande - især i Sub-Sahara i Afrika - har opnået ringe fremgang i 1990'erne. Forebyggelsen af voldsomme konflikter og opbygning af varig fred er vigtig for opnåelsen af MDG'ere. DAC's arbejde for fred og sikkerhed hjælper udviklingsorganerne med at rette denne nøgledimension hen imod Millennium Declaration. Den øgede fokus på resultater driver også DAC - og deres partnere - til at arbejde hen imod forbedring af effektiviteten af udviklingshjælp gennem harmonisering af donor-fremgangsmåder, med landestrategier og systemer og at komme med forudsigelige finansieringer. Men god praksis er endnu ikke almindelig praksis.

Bilaterale donorerers politik og bestræbelser

Trenden i DAC medlemslandenes bistandsstørrelser er generelt stigende og afspejler skridt hen imod opfyldelsen af forpligtelserne, der blev afgivet på konferencen 'Conference on Financing for Development' i Monterrey i 2002. Men en betydelig andel af det øgede omfang kom dog i form af gældssanering. DAC-medlemmer rapporterede også om målene for forbedring af effektiviteten af bistand gennem øget tilhørsforhold og harmonisering lige som skridt hen imod støtte af lokalt ejerskab af udviklingsstrategier. I konteksten af politisk sammenhæng for udvikling tager flere donorer skridt hen imod at institutionalisere processen med integration af interesserne for udviklingslande i alle facetter af national politik inklusive handel, migration, investering og miljø. I 2004 blev fem lande gennemgået sideordnet ("peer reviewed") af DAC: Frankrig, Italien, Østrig, Norge og Australien.

© OECD 2005

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop/

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser,

Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Frankrig

Besøg vores website www.oecd.org/rights/

